

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาแนวทางการจัดทำดัชนีทางเศรษฐกิจของ SMEs

การศึกษาแนวทางการจัดทำดัชนีทางเศรษฐกิจของ SMEs ประกอบด้วย ดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจ โดยการทบทวน ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งการศึกษาข้อมูลเชิง ลึกกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการจัดทำดัชนี ส่วนการศึกษาแนวทางการจัดทำดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของ SMEs เป็นการศึกษาโดยการทบทวนข้อมูลเอกสารและการสำรวจความคิดเห็นด้านสถานะความพร้อมของผู้ประกอบการในด้านการค้า โดยใช้การศึกษานำร่องในด้านการค้าจตุจักร โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของดัชนีทางเศรษฐกิจ

1.1 ดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจ

หน่วยงานในประเทศไทยที่มีการสร้างดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนัก ดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีการนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการสร้างดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของประเทศ ที่แตกต่างกันในบางกลุ่มตัวแปร โดยภาพรวมมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ดัชนีพ้องวัฏจักรธุรกิจ (Coincident Index)

เป็นดัชนีที่แสดงทิศทางเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยมีคลื่นวัฏจักรสอดคล้องกับระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงของ ภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง มีองค์ประกอบของตัวแปรที่ใช้ในการสร้างดัชนีพ้องวัฏจักรธุรกิจ ดังนี้

- (1) มูลค่าการนำเข้าสินค้า ณ ราคาคงที่
- (2) มูลค่าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่
- (3) ปริมาณจำหน่ายรถยนต์
- (4) ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม
- (5) ยอดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ณ ราคาคงที่
- (6) ปริมาณการผลิตเบียร์
- (7) ปริมาณการผลิตปูนซีเมนต์
- (8) ปริมาณการผลิตยานพาหนะเพื่อการพาณิชย์
- (9) ปริมาณการผลิตรถจักรยานยนต์
- (10) ภาษีการค้า และภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (11) ภาษีศุลกากร
- (12) ดัชนียอดขายปลีก

2) ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะสั้น (Short Leading Index)

เป็นดัชนีที่มีทิศทางเปลี่ยนแปลงก่อนที่ภาวะเศรษฐกิจจริงจะเกิดขึ้นใช้คาดการณ์ทิศทางของเศรษฐกิจ ล่วงหน้า 3-5 เดือน

พบว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีการสร้างดัชนีนี้ แต่มี ความแตกต่างกันในเรื่องขององค์ประกอบของตัวแปรที่ใช้ในการสร้างดัชนี โดย รวมแล้ว มีองค์ประกอบของตัวแปร ที่ใช้ในการสร้างดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะสั้น ดังนี้

- (1) ดัชนีราคาหุ้น
- (2) พื้นที่ก่อสร้างได้รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในเขตเทศบาล ทั่วประเทศ

- (3) มูลค่าทุนจดทะเบียนธุรกิจรายใหม่
- (4) มูลค่าการส่งออก
- (5) จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ
- (6) ปริมาณเงินตามความหมายแคบ
- (7) ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง ณ ราคาคงที่
- (8) ดัชนีราคาน้ำมันแปรผกผัน

3) ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะกลาง (Medium-run Leading Index)

เป็นดัชนีที่มีทิศทางเปลี่ยนแปลงก่อนที่ภาวะเศรษฐกิจจริงจะเกิดขึ้น ใช้คาดการณ์ทิศทางของเศรษฐกิจล่วงหน้า 9-11 เดือน จัดทำโดยสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีการใช้องค์ประกอบของตัวแปรในการสร้างดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะกลาง ประกอบด้วย ตัวแปร 7 ตัว คือ

- (1) อัตราการขยายตัวของดัชนีราคาสินค้าวัตถุดิบอุตสาหกรรมโลก
- (2) ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจสหรัฐอเมริกา
- (3) ส่วนกลับของดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจญี่ปุ่น
- (4) อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินตามความหมายกว้าง
- (5) มูลค่าทุนจดทะเบียนธุรกิจรายใหม่
- (6) พื้นที่ก่อสร้างได้รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
- (7) ส่วนกลับของอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารโดยเฉลี่ย

4) ดัชนีชี้นำวัฏจักรเงินเฟ้อ (Leading Inflation Index)

เป็นดัชนีที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเตือนล่วงหน้าถึงความเสี่ยงทางด้านระดับราคา แยกเป็น 2 ดัชนี คือ ดัชนีอ้างอิงวัฏจักรเงินเฟ้อ (Reference Inflation Index) คำนวณขึ้นจากอัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภค (ปี 2545 = 100) และดัชนีชี้นำวัฏจักรเงินเฟ้อ (Leading Inflation Index) ซึ่งเป็นดัชนีที่มีทิศทางเปลี่ยนแปลงก่อนวัฏจักรเงินเฟ้อ โดยสามารถใช้คาดการณ์ทิศทางภาวะเงินเฟ้อล่วงหน้าได้ประมาณ 7-9 เดือน

จัดทำโดยสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีการใช้องค์ประกอบของตัวแปรในการสร้างดัชนี ประกอบด้วย ตัวแปร 7 ตัว คือ

- (1) อัตราการขยายตัวของดัชนีราคาสินค้าวัตถุดิบอุตสาหกรรมโลก
- (2) อัตราการขยายตัวของดัชนีราคาน้ำมันโลก
- (3) ส่วนกลับของดัชนี Terms of Trade
- (4) อัตราการขยายตัวของปริมาณเงินตามความหมายกว้าง
- (5) อัตราการขยายตัวของอัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิต
- (6) อัตราการขยายตัวของดัชนีราคาสินค้านำเข้า
- (7) อัตราการขยายตัวของสิทธิเรียกร้องในประเทศ

1.2 ดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

1) ดัชนีคาดการณ์ภาวะธุรกิจ (Business Expectation Index)

เป็นดัชนีที่จัดทำขึ้นจากการสอบถามความคิดเห็นของนักธุรกิจทั่วประเทศ ต่อภาวะธุรกิจในปัจจุบัน และคาดการณ์ในระยะ 3 เดือนข้างหน้า โดยสำรวจเป็นรายไตรมาสจากนักธุรกิจ 6 สาขา คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ก่อสร้าง การเงินและบริการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเตือนภัยล่วงหน้าทางเศรษฐกิจ

2) ดัชนีภาวะธุรกิจส่งออก (Export Business Situation Index)

เป็นดัชนีที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ส่งออกเกี่ยวกับภาวะการส่งออกของประเทศ ในแต่ละเดือน ทั้งมูลค่าและปริมาณการส่งออก คำสั่งซื้อใหม่จากต่างประเทศ สินค้าคงคลัง และการจ้างงาน ในสินค้าส่งออก 4 ประเภท คือ สินค้าอุตสาหกรรม สินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม, ปศุสัตว์, ประมง) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร และสินค้าแร่และเชื้อเพลิง นอกจากนี้ ได้จัดทำเป็นดัชนีรายไตรมาส คือ ดัชนีคาดการณ์ภาวะธุรกิจการส่งออก (Export Expectation Index) และดัชนีคาดการณ์ความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Advantage Expectation Index) เพื่อคาดการณ์ทิศทางการส่งออกและความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกในอนาคต ติดตามภาวะการส่งออกของประเทศสำหรับเดือนถัดไปข้างหน้าด้านการส่งออก

3) ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (Consumer Confidence Index)

เป็นดัชนีรายเดือนที่ได้จากการสอบถามความรู้สึกของผู้บริโภค 7 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ นักธุรกิจ พนักงานเอกชน ผู้รับจ้าง ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร นักเรียนนักศึกษา และผู้ไม่มีงานทำที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และในอนาคต 3-6 เดือนข้างหน้า ในเรื่อง 1) ภาวะเศรษฐกิจทั่วไป 2) การใช้จ่าย 3) รายได้ 4) โอกาสหางานทำ และ 5) การใช้จ่ายอุปโภคบริโภค เป็นข้อมูลที่สะท้อนความรู้สึกหรือความเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจของประชาชนในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งใช้เป็นเครื่องชี้ภาวะการบริโภคของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึกเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจ จะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่เชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจ จะสะท้อนในรูปของการใช้จ่ายที่ลดลงหรือเป็นไปอย่างระมัดระวัง ซึ่งอาจจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจให้ชะงักงัน

4) ดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของย่านการค้า

เป็นดัชนีระยะสั้น วัดความสามารถในการประกอบธุรกิจ การค้าขาย และผลกำไรของ SMEs ในย่านการค้า โดยชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านการค้าในย่านการค้าที่สำคัญ โดยใช้วิธีการศึกษารวบรวมข้อมูลระดับปฐมภูมิจากผู้ประกอบการในย่านการค้าและค้นหาปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการค้าขายของย่านการค้า และผลกระทบของปัจจัยนั้นๆ ต่อการค้าขาย

2. แนวทางการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs

2.1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SME

การศึกษาตัวแปรที่มีความเป็นไปได้และมีความคงอยู่ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณและวิเคราะห์การจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs ในอนาคต โดยตัวแปรเหล่านั้นต้องเป็นตัวแปรที่มีคุณภาพ ไม่มีการ revised บ่อย มีความต่อเนื่องของข้อมูลที่ยาวเพียงพอประมาณ 10 ปี และมีความมีอยู่ของข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงในระดับ SMEs โดยสรุปได้ ดังนี้

1) ดัชนีพ้องวัฏจักรธุรกิจ (Coincident Index)

รายการตัวแปร เช่น	แหล่งที่มาของข้อมูล / หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูล	ความคงอยู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ SME และ ความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลมาใช้	ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ ข้อมูล SMEs
มูลค่าการนำเข้า สินค้า ณ ราคาคงที่	- กรมศุลกากร - มูลค่าการนำเข้าสินค้า ณ ราคาคงที่ Compiled by ธนาคารแห่งประเทศไทย (BOP Basis)	- สามารถจัดทำข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - มีความเป็นไปได้สูงในการนำข้อมูลมาใช้ เนื่องจากปัจจุบันกรมศุลกากรได้ส่งมอบ ข้อมูลการนำเข้าให้กับ สสว. อยู่แล้ว	- ไม่มีค่าใช้จ่าย
มูลค่าการจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่	- กรมสรรพากร	- สามารถจัดทำข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - โดยการ ทำ MOU ระหว่าง สสว. กับ กรมสรรพากร	- ไม่มีค่าใช้จ่าย - กรมสรรพากร สามารถส่งมอบ ข้อมูลผ่านทาง Web service ได้
ดัชนีผลผลิต อุตสาหกรรม	- สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม	- สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - โดย สศอ. สามารถสกัดข้อมูลส่วนที่เป็นของ SMEs ให้แก่ สสว. ได้เพียงจำนวน 33หมวด อุตสาหกรรมครอบคลุม 86ผลิตภัณฑ์ จาก ภาพรวมที่มี 53 หมวด 216 ผลิตภัณฑ์ ซึ่ง ฐานข้อมูลนี้สามารถสกัดได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา โดยใช้เดือนมกราคมพ.ศ. 2543 เป็น เดือนฐาน - มีข้อจำกัดในการใช้ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง SMEs ที่สกัดได้จาก สศอ. นี้ พบว่ายังขาดกลุ่ม ผู้ผลิตที่มีแรงงานต่ำกว่า 20 คนลงมา ซึ่งน่าจะมี จำนวนที่ค่อนข้างมากซึ่งอาจทำให้ไม่ครอบคลุม หมวดอุตสาหกรรมและกลุ่มผลิตภัณฑ์บางส่วนที่ อาจมีบทบาทสำคัญต่อกลุ่ม SMEs	- ไม่มีค่าใช้จ่าย - ข้อมูลสามารถส่ง มอบแก่ สสว. โดย ส่งผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	- กรมสรรพากร	- สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ โดย การ ทำ MOU ระหว่าง สสว. กับกรมสรรพากร - โดยเป็นข้อมูลผลรวมของธุรกิจเฉพาะของ SMEs โดยสามารถแบ่งตามประเภทธุรกิจได้ซึ่งมี 11 ประเภทธุรกิจ ตาม ภ.ธ.40 (แบบแสดงรายการ ภาษีธุรกิจเฉพาะ)	- ไม่มีค่าใช้จ่าย - กรมสรรพากร สามารถส่งมอบ ข้อมูลผ่านทาง Web service ได้

2) ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะสั้น (Short Leading Index)

รายการตัวแปร เช่น	แหล่งที่มาของข้อมูล / หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูล	ความคงอยู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ SME และ ความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลมาใช้	ค่าใช้จ่ายในการ จัดทำข้อมูล SMEs
ดัชนีราคาหุ้น (ราคาปิด ณ สิ้นเดือน)	- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	- สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - โดยใช้ MAI Index แยกประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมได้ 8 ประเภท คือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค ธุรกิจการเงิน สินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ทรัพยากร บริการ และเทคโนโลยี - ข้อมูลมีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	- ไม่มีค่าใช้จ่าย
มูลค่าทุนจดทะเบียน ธุรกิจรายใหม่	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	- สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - จัดหาข้อมูลโดยการยื่นแบบฟอร์มการขอซื้อข้อมูลที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	- มีค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้อมูลตามเงื่อนไขของรายการข้อมูลที่ต้องการ
มูลค่าการส่งออกที่แท้จริง (ในรูปเงินบาท)	- กรมศุลกากร	- สามารถแยกแยะข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - กรมศุลกากรแจกแจงมูลค่าการส่งออกตาม Harmonized System Codes (HS Code) ซึ่งปัจจุบันกรมศุลกากรได้ให้ข้อมูลดิบทั้งหมดแก่ สสว. เป็นรายเดือนในทุกๆวันที่ 20 ของเดือนถัดไป โดยใช้ระบบ Web service โดย สสว. สามารถ Download ข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง - จากนั้น สสว. จะต้องสกัดเฉพาะมูลค่าการส่งออกของ SMEs ออกมา โดยเทียบรายชื่อผู้ประกอบการที่เป็น SMEs จากฐานข้อมูลของ สสว. กับคลังข้อมูลของกรมศุลกากร แล้วจึงรวมมูลค่าการส่งออกแยกตาม HS code และประมวลเป็น custom basis	- ไม่มีค่าใช้จ่าย

3) ดัชนีชี้นำวัฏจักรธุรกิจระยะกลาง (Medium-run Leading Index)

รายการตัวแปร เช่น	แหล่งที่มาของข้อมูล / หน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูล	ความคงอยู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ SME และ ความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลมาใช้	ค่าใช้จ่ายในการ จัดทำข้อมูล SMEs
มูลค่าทุนจดทะเบียน ธุรกิจรายใหม่	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	- สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - จัดหาข้อมูลโดยการยื่นแบบฟอร์มการขอซื้อข้อมูลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	- มีค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้อมูลตามเงื่อนไขของรายการข้อมูลที่ต้องการ

4) ดัชนีชี้แนวโน้มวัฏจักรเงินเฟ้อ (Leading Inflation Index)

รายการตัวแปร	รายการข้อมูลย่อยที่จัดเก็บ	ความคงอยู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ SME และ ความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลมาใช้	ค่าใช้จ่ายในการจัดทำข้อมูล SMEs
ส่วนกลับของดัชนี Terms of Trade	ราคาสินค้านำเข้าและส่งออกจากผู้ประกอบการที่มีมูลค่าการนำเข้าหรือส่งออก เกิน 500 ล้านบาทต่อรายการสินค้าของแต่ละ HS Code	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถแยกแยะ SMEs ได้ แต่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแยกแยะเพื่อจัดทำข้อมูลในระดับ SMEs - โดยดัชนี Terms of Trade เกิดจากดัชนีราคาสินค้าส่งออก/ดัชนีราคาสินค้านำเข้า โดยดัชนีราคานั้นเกิดจากการสอบถามราคาสินค้านำเข้าและส่งออกจากผู้ประกอบการที่มีมูลค่าการนำเข้าหรือส่งออก เกิน 500 ล้านบาทต่อรายการสินค้าของแต่ละ HS Code ซึ่งในที่นี้มีโอกาสน้อยมากที่จะมีผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกขนาด SMEs ที่มีมูลค่าการค้าสูงดังกล่าวในทุกรัฐสินค้า 	- ไม่มีค่าใช้จ่าย
อัตราการขยายตัวของอัตราการใช้กำลังการผลิต	- จำแนกอุตสาหกรรมตามรหัส ISIC	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถแจกแจงข้อมูลในระดับ SMEs ได้ - โดย สศอ. สามารถสกัดข้อมูลส่วนที่เป็นของ SMEs ให้แก่ สสว. ได้เพียงจำนวน 33หมวดอุตสาหกรรมครอบคลุม 86ผลิตภัณฑ์ จากภาพรวมที่มี 53 หมวด 216 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งฐานข้อมูลนี้สามารถสกัดได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา โดยใช้เดือนมกราคมพ.ศ. 2543 เป็นเดือนฐาน - มีข้อจำกัดในการใช้ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง SMEs ที่สกัดได้จาก สศอ. นี้ พบว่ายังขาดกลุ่มผู้ผลิตที่มีแรงงานต่ำกว่า 20 คนลงมา ซึ่งน่าจะมีจำนวนที่ค่อนข้างมากซึ่งอาจทำให้ไม่ครอบคลุมหมวดอุตสาหกรรมและกลุ่มผลิตภัณฑ์บางส่วนที่อาจมีบทบาทสำคัญต่อกลุ่ม SMEs - ข้อมูลสามารถส่งมอบแก่ สสว. โดยส่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 	- ไม่มีค่าใช้จ่าย

2.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs ในอนาคต

แนวทางในการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจในอนาคตนั้น อาจพิจารณาได้เป็น 3 แนวทาง ดังนี้

1) การจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs โดยใช้ GDP SMEs เป็น Reference Series

จากอัตราการเติบโตของ GDP ประเทศและ GDP SMEs ในภาคการผลิต และ ภาคค้าส่ง ค้าปลีกและการซ่อมบำรุง ซึ่งมีรูปแบบและอัตราการเติบโตเท่ากัน และมีทิศทางเคลื่อนไหวเหมือนกันมาก ส่วนในภาคบริการเอกชน (โรงแรมและภัตตาคาร ขนส่งและสื่อสาร ตัวกลางทางการเงิน อสังหาริมทรัพย์ การบริหารราชการ การศึกษา บริการสาธารณสุข บริการอื่นๆ และบริการคนรับใช้ในบ้าน) เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ SMEs เปรียบเทียบกับของประเทศแล้วถึงแม้ว่า GDP SMEs จะมีอัตราการเติบโตแตกต่างกันกับของประเทศบ้างก็ตาม แต่ก็พบว่า มีรูปแบบของอัตราการเติบโตที่มีการเพิ่มขึ้นและ/หรือลดลง ไปในทิศทางเดียวกันเช่นกัน

จึงสามารถสรุปได้ว่า อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs โดยเฉพาะ เพราะสามารถอ้างอิงรูปแบบและทิศทางตามดัชนีเศรษฐกิจของประเทศได้ เนื่องจากมีคลื่นวัฏจักรของเศรษฐกิจที่เหมือนกันทุกประการ

อย่างไรก็ตาม หากในอนาคต มีความจำเป็นและต้องการจัดทำดัชนีเศรษฐกิจของ SMEs เป็นการเฉพาะ อาจสามารถทดลองจัดทำได้ โดยการนำตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องของข้อมูลเฉพาะเจาะจงในระดับ SMEs นำมาทดลองใช้ในการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจสำหรับ SMEs ได้ ซึ่งตัวแปรที่คัดเลือกมานั้น บางตัวแปรเมื่อนำมาทดสอบในแบบจำลองการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจ อาจพบว่ามีคุณสมบัติที่จะนำมาสร้างเป็นดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจได้ หรือบางตัวแปรอาจไม่มีคุณสมบัติเพียงพอ ขึ้นอยู่กับผลการทดสอบในแบบจำลองการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจแต่ละประเภท

นอกจากนี้ การทดสอบอาจรวมไปถึงการทดสอบกับตัวแปรที่แม้ในเบื้องต้นจะแจกแจงข้อมูลย่อยเป็นระดับ SMEs ไม่ได้ แต่ข้อมูลในระดับภาพใหญ่ของประเทศยังมีความเกี่ยวข้องกับ SMEs ก็อาจจะเลือกมาทดสอบเพื่อจัดทำเป็นดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจได้ เช่น ข้อมูลพื้นที่ก่อสร้างที่ได้รับอนุญาตในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล รวมเขตเทศบาลทั่วประเทศ หรือจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าว เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่มี SMEs ดำเนินการอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งตัวแปรดังกล่าวจะนำมาใช้สร้างดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับผลการทดสอบความเหมาะสมของคุณสมบัติของตัวแปรเหล่านี้เป็นสำคัญ

2) การจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs โดยใช้ Reference Series อื่นๆ เช่น MPI SMEs หรือ VAT SMEs

จากรูปแบบของการเติบโตของ GDP SMEs ที่เหมือนกันกับของประเทศมาก จนทำให้อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs โดยเฉพาะ เพราะสามารถอ้างอิงรูปแบบและทิศทางตามดัชนีเศรษฐกิจของประเทศได้ เนื่องจากมีคลื่นวัฏจักรของเศรษฐกิจที่เหมือนกันทุกประการ อย่างไรก็ตามหากต้องการทดลองการจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจเฉพาะในภาคการผลิตของ SMEs อย่างเดียว อาจเสนอให้ใช้ MPI ของ SMEs เป็น reference series ได้

ส่วนในกรณีของการใช้ VAT ของ SMEs เป็น Reference Series นั้นก็เช่นเดียวกัน โดยหาก สสว. ตัดสินใจว่าไม่ต้องการพิจารณาด้านการส่งออก-นำเข้าของ SMEs แล้ว ก็สามารถทดลองทำได้ แต่อาจไม่สะท้อนภาพที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจของ SMEs ที่ส่วนหนึ่งยังมีธุรกรรมด้านการนำเข้าส่งออกไม่มากนัก

3) การจัดทำดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจของ SMEs โดยการนำดัชนีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ SMEs มาเป็นตัวแปรใหม่สำหรับการสร้าง model ของดัชนีวัฏจักรเศรษฐกิจสำหรับ SMEs

แนวทางนี้สามารถดำเนินการได้ โดยการนำดัชนีที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ต่างๆ เช่น MPI SMEs, MAI หรืออื่นๆ ที่มีหน่วยงานใด ๆ หรือ สสว. ทำไว้แล้วมาทดสอบได้ทุกตัวแปร เพื่อหาว่ามีตัวแปรไหนที่มีคุณสมบัติเป็น lead โดย สสว. ควรหาหรือด้านวิธีการในการจัดทำร่วมกับทาง สศอ. ที่เป็นผู้สร้าง OIE composite leading index เพราะ สศอ. ก็ใช้วิธีการทดลองเดียวกันนี้ในการจัดทำ

3. การศึกษาและจัดทำดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ (กรณีย่านการค้าจตุจักร)

ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจiny่านการค้า อาจประกอบด้วยหลายตัวแปรหลายตัวแปร ยกตัวอย่าง เช่น (1) ประสบการณ์หรือความยาวนานในการทำธุรกิจiny่านการค้า (2) อายุของเจ้าของกิจการ (3) สัดส่วนของกำไรที่ได้จากการขายต่อเดือน (4) จำนวนลูกค้าชาวไทยและ/หรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในร้านแต่ละเดือน (5) จำนวนวันที่สามารถขายสินค้าได้ต่อเดือน (6) จำนวนผู้ค้าที่ขายสินค้าประเภทเดียวกัน (6) จำนวนที่จอดรถของลูกค้า (7) ค่าจ้างแรงงานต่อเดือน (8) ค่าเช่าแผงค้าต่อเดือน (9) ค่าไฟฟ้าต่อเดือน (10) ค่าขนส่งต่อเดือน (11) ความพึงพอใจต่อนโยบายของผู้บริหารย่านการค้าจตุจักร เป็นต้น

ดังนั้นการศึกษานี้ ต้องการที่จะทราบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีผลกระทบต่อสถานะความอยู่รอดของธุรกิจiny่านการค้าจตุจักร เพื่อนำไปสร้างตัวแบบพยากรณ์หรือตัวแบบการวิเคราะห์ถดถอย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีตัวแปรที่ทำการศึกษเป็นจำนวนมาก จึงใช้เทคนิคทางสถิติที่เรียกว่า Factor Analysis หรือการวิเคราะห์ปัจจัย เพื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรอิสระที่เก็บรวบรวมมาได้ในช่วงต้นแรก เข้าไว้ด้วยกันก่อน โดยมีหลักว่า ตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงๆ ให้จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยจึงเป็นวิธีการลดจำนวนตัวแปรเดิมลงไป จะได้ปัจจัยใหม่หรือตัวแปรใหม่ขึ้นมา ซึ่งก็คือกลุ่มแต่ละกลุ่มถือเป็น 1 ตัวแปรใหม่นั้นเอง โดยแต่ละปัจจัยหรือตัวแปรใหม่ที่สร้างขึ้นจะไม่มีความสัมพันธ์กันเอง จากนั้นจึงนำตัวแปรใหม่ไปสร้างสมการพยากรณ์ในลำดับต่อไป

ในการศึกษาตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดที่อาจมีผลต่อสถานการณ์และสถานะความอยู่รอดของธุรกิจiny่านการค้าจตุจักร ได้จากกระบวนการ ดังนี้

- 1) การสังเกตการณ์เพื่อพิจารณาตัวแปรต่างๆที่อาจมีผลต่อสถานะการค้าเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ย่านการค้าจตุจักร
- 2) การสัมภาษณ์ผู้ชำนาญการiny่านการค้าจตุจักร ทั้งผู้บริหารย่านการค้า ผู้ให้เช่าพื้นที่ และตัวแทนผู้ค้า
- 3) การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานะการค้าเนินธุรกิจiny่านการค้าจตุจักรจากสื่อต่างๆ

จากกระบวนการข้างต้นเพื่อหาตัวแปรเพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่ย่านการค้าโดยการสำรวจภาคสนาม โดยตัวแปรต่างๆที่ชัดเจนที่ได้จากกระบวนการข้างต้น มีประมาณ 26 ตัวแปร ดังนี้

- (1) ประสบการณ์หรือความยาวนานของผู้ค้า ในการทำธุรกิจiny่านการค้าจตุจักร
- (2) อายุของเจ้าของกิจการ
- (3) มูลค่าทุนหมุนเวียน ในการดำเนินกิจการ
- (4) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร
- (5) อัตราดอกเบี้ยของบัตรเครดิต
- (6) % ของกำไรสุทธิ ที่ได้จากการขายต่อเดือน
- (7) % ยอดขายปลีก จากลูกค้าชาวไทยขายในแต่ละเดือน
- (8) % ยอดขายปลีก จากลูกค้าต่างชาติประเภทนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือน
- (9) % ยอดขาย จากลูกค้าประเภทขายส่ง
- (10) % ยอดขาย จากการขายประเภทส่งออก
- (11) จำนวนวัน ที่สามารถขายสินค้าได้ต่อเดือน
- (12) จำนวนชั่วโมงที่สามารถเปิดทำการค้าขายได้ในแต่ละวัน
- (13) จำนวนผู้ค้าที่ขายสินค้าประเภทเดียวกัน
- (14) จำนวนที่จอดรถที่จัดให้สำหรับลูกค้า
- (15) จำนวนห้องน้ำที่ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการiny่านการค้าจตุจักร
- (16) จำนวนร้านอาหารที่ให้บริการแก่ลูกค้าiny่านการค้าจตุจักร
- (17) ค่าจ้างแรงงานรายวัน
- (18) ค่าจ้างพนักงานต่อเดือน
- (19) ค่าเช่าแผงค้าต่อเดือน
- (20) ค่าไฟฟ้าต่อเดือน
- (21) ค่าขนส่งต่อเดือน
- (22) ค่าบำรุงอื่นๆ เช่น ค่าภาษีโรงเรือน ค่าเก็บขยะ หรืออื่นๆ
- (23) ประสบการณ์ของผู้บริหารย่านการค้าจตุจักร

- (24) ช่วงระยะเวลาของสัญญาเช่าพื้นที่
- (25) การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมย่านการค้าจักรของภาครัฐ
- (26) สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

โดยตัวแปรอิสระที่ศึกษาได้นี้ ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการในย่านการค้าจักรที่มีกิจการ SMEs ทั้งหมดประมาณกว่าหมื่นราย โดยทำการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลจากตัวแทนของผู้ประกอบการ โดยใช้ขนาดของตัวอย่างผู้ประกอบการตามประเภทสินค้า 10 กลุ่ม ในย่านการค้า จำนวนตัวอย่าง 464 ราย ดังนี้

กลุ่มสินค้า		จำนวนตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้จริง
1	สินค้าศิลปะ หัตถกรรม และผ้าไหม	57
2	ต้นไม้และอุปกรณ์สวน	42
3	เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน	54
4	เสื้อผ้ามือสองและสินค้าเบ็ดเตล็ด	56
5	สัตว์เลี้ยงและอุปกรณ์สำหรับสัตว์เลี้ยง	41
6	อาหารและเครื่องดื่ม	43
7	เสื้อผ้าและเครื่องประดับ	52
8	เครื่องปั้นดินเผาและเซรามิค	41
9	ของเก่าและของสะสม	43
10	ร้านหนังสือ	35
รวมทั้งหมด		464

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบสาระสำคัญดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสถานะการอยู่รอดของธุรกิจจากผู้ประกอบการในย่านการค้าจักร

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ต่อตัวแปร 26 ตัวแปร ที่ใช้ในการสร้างเป็นแบบสอบถามและนำไปทำการสำรวจกับผู้ประกอบการ SMEs ในย่านการค้าจักร โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า “ตัวแปร” ในการส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของธุรกิจของผู้ประกอบการในย่านการค้าจักร โดยให้คะแนนเรียงลำดับจาก 1-10 โดย คะแนน 1 หมายถึงตัวแปรนั้นส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของธุรกิจน้อยที่สุด และคะแนนที่มากขึ้นหมายถึงตัวแปรนั้นส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดมากขึ้นไปเรื่อยๆ จนถึงคะแนน 10

จากข้อมูลของตัวแปรทั้งหมดจำนวน 26 ตัวแปรที่ทำการสำรวจนั้น เมื่อทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความสำคัญของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความอยู่รอดของธุรกิจ SME พบว่า

ตัวแปรที่มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดค่อนข้างสูง หรือค่าเฉลี่ยของคะแนนมากกว่า 7.50 ใน 3 ลำดับแรก คือ

- 1) สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ค่าเฉลี่ย 8.25
- 2) ร้อยละของกำไรสุทธิที่ได้จากการขายต่อเดือน ค่าเฉลี่ย 8.16
- 3) มูลค่าทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ ค่าเฉลี่ย 8.02

ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดในระดับปานกลางถึงน้อยหรือมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 5.00-7.50 พบว่า ตัวแปร 3 ลำดับแรกคือ

- 1) การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมย่านการค้าจักรของภาครัฐ ค่าเฉลี่ย 7.48
- 2) ช่วงระยะเวลาของสัญญาเช่าพื้นที่ ค่าเฉลี่ย 7.44
- 3) ประสบการณ์ของผู้บริหารย่านการค้าจักร ค่าเฉลี่ย 7.38

ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดน้อย ซึ่งจะมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 5.00 มีจำนวน 4 ตัวแปรคือ

- 1) ค่าจ้างแรงงานรายวัน ค่าเฉลี่ย 4.99
- 2) ค่าจ้างพนักงานต่อเดือน ค่าเฉลี่ย 4.91
- 3) ร้อยละยอดขายจากการขายประเภทส่งออก ค่าเฉลี่ย 4.50
- 4) อัตราดอกเบี้ยของบัตรเครดิต ค่าเฉลี่ย 3.98

ส่วนการพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร ซึ่งจะอธิบายว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ พบว่าแต่ละตัวแปรมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกัน รายละเอียดดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง	8.25	2.269
ร้อยละของกำไรสุทธิที่ได้จากการขายต่อเดือน	8.16	1.912
มูลค่าทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ	8.02	1.879
ค่าเช่าแผงค้าต่อเดือน	7.66	2.119
ประสบการณ์หรือความยาวนานของผู้ค้าในการทำธุรกิจในย่านการค้าตุจจักร	7.51	2.097
การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมย่านการค้าตุจจักรของภาครัฐ	7.48	2.452
ช่วงระยะเวลาของสัญญาเช่าพื้นที่	7.44	2.390
ประสบการณ์ของผู้บริหารย่านการค้าตุจจักร	7.38	2.495
จำนวนวันที่สามารถขายสินค้าได้ต่อเดือน	7.15	2.268
ร้อยละยอดขายปลีก จากลูกค้าชาวไทยชาจรในแต่ละเดือน	7.02	2.258
จำนวนชั่วโมงที่สามารถเปิดทำการค้าขายได้ในแต่ละวัน	6.89	2.144
จำนวนที่จอดรถที่จัดให้สำหรับลูกค้า	6.63	2.735
จำนวนผู้ค้าที่ขายสินค้าประเภทเดียวกัน	6.41	2.598
ร้อยละยอดขายจากลูกค้าประเภทขายส่ง	6.31	2.782
ร้อยละยอดขายปลีก จากลูกค้าต่างชาติประเภทนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือน	5.96	2.696
ค่าไฟฟ้าต่อเดือน	5.61	2.303
จำนวนห้องน้ำที่ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการในย่านการค้าตุจจักร	5.50	2.709
ค่าบำรุงอื่นๆ เช่น ค่าภาษีโรงเรือน ค่าเก็บขยะ หรืออื่นๆ	5.45	2.654
อายุของเจ้าของกิจการ	5.36	2.344
ค่าขนส่งต่อเดือน	5.28	2.497
จำนวนร้านอาหารที่ให้บริการแก่ลูกค้าในย่านการค้าตุจจักร	5.20	2.528
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร	5.09	3.128
ค่าจ้างแรงงานรายวัน	4.99	2.800
ค่าจ้างพนักงานต่อเดือน	4.91	2.757
ร้อยละยอดขายจากการขายประเภทส่งออก	4.50	3.122
อัตราดอกเบี้ยของบัตรเครดิต	3.98	2.989

ทั้งนี้เมื่อนำข้อมูลจากการสำรวจ มาทำการวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวแบบในการพยากรณ์สถานการณ์เศรษฐกิจในย่านการค้า โดยการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระที่เก็บรวบรวมมาทั้ง 26 ตัวแปรนั้น ตัวแปรใดสามารถจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันได้บ้าง เพื่อจะได้ทำการศึกษาต่อไปว่า ตัวแปรใดมีความสำคัญต่อการอยู่รอดของผู้ประกอบการมากที่สุดเรียงลงไปตามลำดับ เนื่องจากในการวิเคราะห์ปัจจัยนั้น ตัวแปรที่ถูกจัดอยู่ในปัจจัยที่ 1 จะเป็นตัวแปรกลุ่มที่มี

ความสำคัญต่อการอยู่รอดของผู้ประกอบการมากที่สุด และตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยที่ 2 ก็จะเป็นตัวแปรกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการอยู่รอดของผู้ประกอบการเรียงลำดับลงไปเรื่อยๆ ดังนั้นการวิเคราะห์ปัจจัยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาให้กับ SMEs ในย่านการค้าต่อไปได้

ทั้งนี้เมื่อใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าเป้าหมาย (จตุจักร) ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัย ซึ่งทำการสกัดปัจจัยหรือจัดกลุ่มตัวแปรด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) เพื่อค้นหาว่าตัวแปรทั้ง 26 ตัวนั้น สามารถจัดเป็นปัจจัย ว่าควรมีกี่ปัจจัย โดยในที่นี้จะไม่ขอเอ่ยถึงวิธีการทางเทคนิค โดยสามารถจัดกลุ่มตัวแปรที่มีอยู่ได้จำนวน 9 ปัจจัย โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยจากมากไปหาน้อยดังนี้

ปัจจัยที่ 1 “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรมากที่สุด ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) ค่าไฟฟ้าต่อเดือน
- (2) ค่าบำรุงอื่นๆ เช่น ค่าภาษีโรงเรือน ค่าเก็บขยะ หรืออื่นๆ
- (3) ค่าเช่าแผงค้าต่อเดือน
- (4) ค่าขนส่งต่อเดือน

ปัจจัยที่ 2 คือ “สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคแก่ลูกค้า” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 2 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) จำนวนห้องน้ำที่ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการในช่วงการค้าจตุจักร
- (2) จำนวนร้านอาหารที่ให้บริการแก่ลูกค้าในช่วงการค้าจตุจักร
- (3) จำนวนที่จอดรถที่จัดให้สำหรับลูกค้า

ปัจจัยที่ 3 คือ “การบริหารจัดการของผู้ให้เช่า และสถานะทางการเมือง” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 3 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมช่วงการค้าจตุจักรของภาครัฐ
- (2) ประสบการณ์ของผู้บริหารช่วงการค้าจตุจักร
- (3) ช่วงระยะเวลาของสัญญาเช่าพื้นที่
- (4) สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

ปัจจัยที่ 4 คือ “ยอดขายตามประเภทลูกค้า” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) ร้อยละของยอดขายจากการขายประเภทส่งออก
 - (2) ร้อยละของยอดขายจากลูกค้าประเภทขายส่ง
 - (3) ร้อยละของยอดขายปลีก จากลูกค้าชาวต่างชาติ
- ประเภทนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือน

ปัจจัยที่ 5 คือ “ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 5 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) ค่าจ้างแรงงานรายวัน
- (2) ค่าจ้างพนักงานต่อเดือน

ปัจจัยที่ 6 คือ “ทุนหมุนเวียนและกำไร” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 6 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) ร้อยละของกำไรสุทธิที่ได้จากการขายต่อเดือน
- (2) มูลค่าทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ
- (3) ร้อยละของยอดขายปลีกจากลูกค้าชาวไทยขาจรในแต่ละเดือน

ปัจจัยที่ 7 คือ “อัตราดอกเบี้ย” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสภาวะการอยู่รอดของธุรกิจในย่านการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 7 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) อัตราดอกเบี้ยของบัตรเครดิต
- (2) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร

ปัจจัยที่ 8 คือ “จำนวนวัน/เวลาที่ขายสินค้าได้” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสภาวะการอยู่รอดของธุรกิจในย่านการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 8 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) จำนวนวันที่สามารถขายสินค้าได้ต่อเดือน
- (2) จำนวนชั่วโมงที่สามารถเปิดทำการค้าขายได้ในแต่ละวัน

ปัจจัยที่ 9 คือ “คุณสมบัติของเจ้าของกิจการ” เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสภาวะการอยู่รอดของธุรกิจในย่านการค้าจตุจักรเป็นอันดับที่ 9 ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อยคือ

- (1) อายุของเจ้าของกิจการ
- (2) ประสบการณ์หรือความยาวนานของผู้ค้าในการทำธุรกิจในย่านการค้าจตุจักร

ทั้งนี้มี 1 ตัวแปรที่สามารถจัดอยู่ในปัจจัยใดๆ ได้เลย คือ ตัวแปรตัวที่ 13 จำนวนผู้ค้าที่ขายสินค้าประเภทเดียวกัน ซึ่งตัวแปรนี้สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวแบบร่วมกับตัวแปร F1 ถึง F9 ได้เลย รวมตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสร้างตัวแบบเท่ากับ 10 ตัวแปร

ปัจจัยและความสำคัญของปัจจัยอธิบายได้ด้วยค่าร้อยละของความผันแปรที่ตัวแปรเดิมสามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยที่สร้างขึ้นใหม่ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางการจัดกลุ่มและความสำคัญของตัวประกอบที่มีความสำคัญต่อสถานะการอยู่รอดของธุรกิจในช่วงการดำเนินงาน
 จตุจักร

ลำดับความสำคัญของปัจจัย และชื่อของปัจจัย	ระดับ ความสำคัญ	ชื่อตัวแปร/ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	Correlation ระหว่างตัว แปรเดิมกับ ปัจจัย
1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ต่อเดือน	22.621 %	- ค่าไฟฟ้าต่อเดือน/20 - ค่าบำรุงอื่นๆ เช่นค่าภาษีโรงเรือนค่าเก็บขยะ /22 - ค่าเช่าแผงค้าต่อเดือน/19 - ค่าขนส่งต่อเดือน/21	0.783 0.727 0.681 0.516
2. สิ่งอำนวยความสะดวกและ สาธารณูปโภค	8.024 %	- จำนวนห้องน้ำที่ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการในช่วงการค้าจตุจักร/15 - จำนวนร้านอาหารที่ให้บริการแก่ลูกค้าในช่วงการค้าจตุจักร/16 - จำนวนที่จอดรถที่จัดให้สำหรับลูกค้า/14	0.812 0.774 0.707
3. การส่งเสริมการขาย และ สถานะทางการเมือง	7.067 %	- การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมช่วงการค้าจตุจักรขอภาครัฐ/25 - ประสบการณ์ของผู้บริหารช่วงการค้าจตุจักร/23 - ช่วงระยะเวลาของสัญญาเช่าพื้นที่/24 - สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง/26	0.759 0.727 0.691 0.521
4. ร้อยละยอดขายตาม ประเภทลูกค้า	5.928 %	- ร้อยละยอดขายจากการขายประเภทส่งออก/10 - ร้อยละยอดขายจากลูกค้าประเภทขายส่ง/9 - ร้อยละยอดขายปลีก จากลูกค้าชาวต่างชาติ - ประเภทนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือน/8	0.811 0.740 0.704
5. ค่าจ้างแรงงาน	5.514 %	- ค่าจ้างแรงงานรายวัน/17 - ค่าจ้างพนักงานต่อเดือน/18	0.843 0.822
6. ทุนหมุนเวียนและกำไร	5.320 %	- ร้อยละของกำไรสุทธิที่ได้จากการขายต่อเดือน/6 - มูลค่าทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ/3 - ร้อยละยอดขายปลีก จากลูกค้าชาวไทยขาจรในแต่ละเดือน/7	0.753 0.709 0.533
7. อัตราดอกเบี้ย	4.695 %	- อัตราดอกเบี้ยของบัตรเครดิต/5 - อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร/4	0.882 0.855
8. เวลาในการขาย	4.009 %	- จำนวนวันที่สามารถขายสินค้าได้ต่อเดือน/11 - จำนวนชั่วโมงที่สามารถเปิดทำการค้าขายได้ในแต่ละวัน/12	0.869 0.854
9. คุณสมบัติเจ้าของกิจการ	3.861 %	- อายุของเจ้าของกิจการ/2 - ประสบการณ์หรือความยาวนานของผู้ค้าใน - การทำธุรกิจในช่วงการค้าจตุจักร/1	0.741 0.606
รวม	67.038 %		

ดังนั้น เมื่อนำปัจจัยที่ได้จำนวน 9 ปัจจัย และตัวแปรอิสระเดิมที่เหลืออยู่ที่ไม่สามารถจัดกลุ่มอยู่ในปัจจัยใดๆ ได้คือ X13 ไปสร้างตัวแบบพยากรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยในอนาคตต่อไปนั้น สามารถเขียนสมการตัวแบบพยากรณ์ได้
 เป็น

$$Y = \beta_0 + \beta_1 F_1 + \beta_2 F_2 + \beta_3 F_3 + \beta_4 F_4 + \beta_5 F_5 + \beta_6 F_6 + \beta_7 F_7 + \beta_8 F_8 + \beta_9 F_9 + \beta_{10} X_{13} + \varepsilon$$

เมื่อ β_0 คือค่าคงที่ เป็นค่าโดยเฉลี่ยของ Y เมื่อ Y คือตัวแปรตามที่สนใจจะทำการศึกษา เมื่อค่าของตัวแปรอิสระ
 คือ F1 F2 F3 F4 F5 F6 F7 F8 F9 และ X13 มีค่าเท่ากับศูนย์

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_{10}$ เป็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อธิบายว่าเมื่อ $X_i, i = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10$ มีค่าเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่า Y โดยเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงไปเท่ากับ β_i หน่วย

ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้นี้ จะคำนวณโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุดในการถดถอยตัวแปร Y ไม่จำเป็นต้องมีการแจกแจงแบบปกติ และเป็นวิธีพื้นฐานที่อยู่ในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ที่ใช้เป็นที่เครื่องมือในการวิเคราะห์ในครั้งนี้ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดจะมีคุณสมบัติว่าตัวแบบการพยากรณ์ที่สร้างขึ้นจะให้ค่าผลรวมของความคลาดเคลื่อนยกกำลังสองที่มีค่าต่ำที่สุดนั่นเอง ซึ่งจะบอกถึงประสิทธิภาพของตัวแบบการพยากรณ์

ทั้งนี้ ในอนาคต หากต้องการใช้สมการตัวแบบพยากรณ์ที่ได้อธิบายมาข้างต้น มาทำการศึกษาต่อในลำดับต่อไป เพื่อใช้ในการพยากรณ์ความอยู่รอดของผู้ประกอบการรายใดๆนั้น ต้องมีการดำเนินการต่อ ดังนี้

- 1) กำหนดนิยามความอยู่รอดของผู้ประกอบการ (Y) ว่าควรใช้ประเด็นใดเป็นตัวกำหนด เช่น ร้อยละของกำไรสุทธิหรือเงินทุนหมุนเวียน (ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงยอดขายและรายจ่ายในการดำเนินธุรกิจซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพคล่องทางการเงินในการดำเนินธุรกิจ) ซึ่งทั้งสองรายการข้างต้นเป็นตัวกำหนดพื้นฐานเบื้องต้นที่ชัดเจนที่สุดของการอยู่รอดของธุรกิจแต่ละราย อย่างไรก็ตามในการสำรวจในอนาคตนั้น หน่วยงานผู้ศึกษาหรือ สสว. อาจให้นิยามของความอยู่รอดของกิจการได้หลายมิติ นอกเหนือจากร้อยละของกำไรสุทธิ หรือเงินทุนหมุนเวียน
- 2) ทำการสำรวจข้อมูล Y ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 1) จากผู้ประกอบการรายเดิมในย่านการค้าที่ได้ดำเนินการแล้ว ในระยะที่ 1 ของโครงการนี้ เพื่อนำข้อมูล Y จากการสำรวจไปวิเคราะห์ต่อในสมการพยากรณ์ที่ได้กำหนดไว้ในระยะที่ 1 ของการศึกษานี้ ซึ่งเมื่อนำข้อมูล Y ที่ได้จากการสำรวจในระยะที่ 2 ทั้งหมดมาวิเคราะห์การถดถอยต่อในสมการพยากรณ์ข้างต้นแล้ว ก็จะสามารถทราบค่าสัมประสิทธิ์ (β) ของแต่ละปัจจัย ที่จะใช้ในการพยากรณ์ความอยู่รอดของธุรกิจในอนาคตได้ต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดทำดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจในย่านการค้าจตุจักร ในอนาคต

มีข้อเสนอแนะด้านแนวทางในการดำเนินการจัดทำดัชนีคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจในย่านการค้าจตุจักร ในอนาคต ดังนี้

- 1) ใช้ตัวแบบสมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัย ไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนความช่วยเหลือผู้ประกอบการในย่านการค้าได้

ในการนำสมการตัวแบบพยากรณ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยตามข้างต้น ไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยในอนาคตนั้น ควรพิจารณาความจำเป็นในการดำเนินการต่อว่า มีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพยากรณ์ความอยู่รอดของผู้ประกอบการธุรกิจ (เช่น พยากรณ์ร้อยละของกำไรสุทธิ) ของกิจการรายใหม่ใดๆ ในย่านการค้าหรือไม่ หากพิจารณาว่าอาจไม่มีความจำเป็นต้องพยากรณ์เช่นนั้น เพราะอาจใช้วิธีการสอบถามกำไรสุทธิจากผู้ประกอบการได้โดยตรง ซึ่งก็สามารถทราบได้ว่าร้อยละของกำไรสุทธิใดที่จะธุรกิจจะสามารถอยู่รอดได้ (เช่น กำไรสุทธิหลังหักต้นทุนทั้งหมดรวมทั้งต้นทุนทางการเงินแล้ว ของกิจการประเภทซื้อมาขายไป อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ประเภทการผลิตไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 7 และกิจการประเภทบริการไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 10 ก็อนุมานได้ว่าธุรกิจนั้นสามารถอยู่รอดได้) ดังนั้นก็สามารถใช้เพียงตัวแบบสมการพยากรณ์ที่ได้จากการทำการวิเคราะห์ปัจจัย ไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนความช่วยเหลือผู้ประกอบการในย่านการค้าได้ โดยทราบว่าปัจจัยที่ 1, 2, 3, ..., 9 เรียงตามลำดับ คือปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดของกิจการมากน้อยเรียงลำดับกันไป นอกจากนี้หากต้องการทราบว่าปัจจัยต่างๆที่มีระดับความสำคัญมากน้อยต่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการนั้น จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เช่น รายเดือน รายไตรมาส รายปี ก็สามารถดำเนินการสำรวจข้อมูลครั้งใหม่กับผู้ประกอบการรายเดิม เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัจจัย และสรุปผลระดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆตามระยะเวลาที่ทำการสำรวจได้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแผนงานความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุน หรือการวางแผนระดับปฏิบัติการต่อไป

2) ใช้ปัจจัยที่ได้จากการเคราะห์ปัจจัยในระยะที่ 1 ไปใช้เป็นตัวแปรในการสำรวจเพื่อการจัดทำดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการในย่านการค้าในระยะต่อไป

ในการดำเนินธุรกิจของ SMEs นั้น การที่จะพิจารณาว่าธุรกิจนั้นๆ มีความเชื่อมั่นว่าจะมีแนวโน้มดีหรืออยู่รอดดีหรือไม่นั้น โดยทั่วไปแล้วในทางบัญชีและการเงินนั้นมักพิจารณาตัวแปรหลักๆ ของการดำเนินธุรกิจ ดังนี้

- (1) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) = สินทรัพย์หมุนเวียน (CA) /หนี้สินหมุนเวียน (CL)
ซึ่งวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น ถ้าค่าที่คำนวณได้สูงเท่าใด แสดงว่า กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่ประกอบไปด้วย เงินสด ลูกหนี้ และสินค้าคงเหลือมากกว่าหนี้ระยะสั้น ทำให้มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นมีค่อนข้างมาก โดยปกติ อัตราส่วน 2 : 1 ถือว่าเหมาะสมแล้ว
- (2) ยอดขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อเดือน โดยหากยอดขายในแต่ละเดือนมากกว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือน กิจการนั้นก็ย่อมสามารถมีเงินหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจต่อไปได้
- (3) อัตราการหมุนเวียนของสินค้า (Inventory Turnover) ใช้วัดจำนวนครั้งในการขายสินค้าคงเหลือ ของกิจการในรอบไตรมาสหรือรอบปี โดยผลลัพธ์จะเป็นจำนวนครั้งต่อไตรมาสหรือปี โดยจำนวนครั้งออกมาสูงแสดงว่ากิจการมีการหมุนเวียนของสินค้าที่ดี (ทำการขายได้มากครั้งในรอบไตรมาสหรือปี) จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงระยะเวลาที่ธุรกิจใช้ในการสร้างรายได้ โดยเปรียบเทียบกับเงินลงทุนในสินค้าที่ธุรกิจขายไป ซึ่งการที่รอบระยะเวลาการหมุนของสินค้าเร็วกว่า ย่อมแสดงให้เห็นว่า ธุรกิจไม่ต้องนำเงินลงทุนไปจมกับสินค้าคงเหลือเป็นระยะเวลานาน อีกนัยหนึ่งก็คือ การลดจำนวนเงินทุนที่ใช้ในการจัดหาสินค้า เป็นการลดต้นทุนไปในตัว ซึ่งหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเงินทุนและสินทรัพย์ที่มีอยู่ และยังเป็นการลดภาระในการเก็บสินค้า ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเช่าพื้นที่หรือค่าเสียโอกาสในการใช้พื้นที่อีกด้วย
- (4) กำไรสุทธิ หลังจากหักต้นทุนค่าใช้จ่ายรวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว ซึ่งโดยมาตรฐานทางบัญชีทั่วไปของการอยู่รอดของกิจการ SMEs ในประเทศไทย มักแตกต่างกันตามประเภทธุรกิจ โดยกิจการประเภทซื้อมาขายไป ควรมีกำไรสุทธิอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 กิจการประเภทการผลิตควรมีกำไรสุทธิไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 และกิจการประเภทบริการไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 10

ทั้งนี้จากการพิจารณาข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยโดยการจัดกลุ่มตัวแปรต่างๆ และได้ลำดับความมากน้อยของปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดในการดำเนินธุรกิจ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่

- (1) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่อเดือน
- (2) สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค
- (3) การส่งเสริมการขาย และสภาวะทางการเมือง
- (4) ร้อยละยอดขายตามประเภทลูกค้า
- (5) ค่าจ้างแรงงาน
- (6) ทุนหมุนเวียนและกำไร
- (7) อัตราดอกเบี้ย
- (8) เวลาในการขาย
- (9) คุณสมบัติเจ้าของกิจการ

จะเห็นได้ว่ามีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานในการอยู่รอดของธุรกิจหลายปัจจัย ที่สามารถนำมาใช้ในการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในระยะต่อไป ซึ่งเป็นดัชนีคาดการณ์ภาวะธุรกิจในย่านการค้า โดยสามารถแจกแจงปัจจัยที่จะนำมาใช้ในการสำรวจและวิเคราะห์ดัชนีความเชื่อมั่นในย่านการค้า จำนวน 5 ปัจจัย/ดัชนี ซึ่งมีลำดับของความสำคัญของปัจจัยในขั้นต้น ดังนี้

- (1) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หรือต้นทุนธุรกิจต่อเดือน ซึ่งควรพิจารณาเฉพาะรายการที่มีการเคลื่อนไหวเป็นรายเดือนมาทำการสำรวจ ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าขนส่ง
- (2) ยอดขาย
- (3) ค่าจ้างแรงงาน
- (4) ทุนหมุนเวียน (ครอบคลุม เงินสด ลูกหนี้ และสินค้าคงเหลือ)
- (5) กำไรสุทธิ

นอกจากนี้ยังสามารถสำรวจตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติม ได้แก่ (1) ต้นทุนสินค้า (2) การหมุนเวียนของสินค้า (3) การใช้กำลังการผลิต และ (4) ตัวแปรเชิงคุณภาพอื่นๆ เช่น เสถียรภาพของเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น โดยการวิเคราะห์ดัชนีความเชื่อมั่นนั้น ค่าดัชนี (Business Sentiment Indicator: BSI) คำนวณจากคะแนนที่ผู้ประกอบการให้ในแต่ละคำตอบ (ปัจจัย) โดยให้คะแนนสูงสุดเป็น 1.0 สำหรับคำตอบ “เพิ่มขึ้น” ให้คะแนนเป็น 0.5 สำหรับคำตอบ “เท่าเดิม” ให้คะแนนเป็น 0 สำหรับคำตอบ “ลดลง” แล้วคำนวณโดยใช้ดัชนีการกระจาย (Diffusion Index) ของคำถาม(ปัจจัย) แต่ละข้อต่อไป โดย

ถ้า BSI < 50 แสดงว่า ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจแย่ง

BSI = 50 แสดงว่า ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจทรงตัว

BSI > 50 แสดงว่า ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจดีขึ้น

โดยข้อมูลจากคำถาม 5 ปัจจัยหลักนั้น สามารถนำมาใช้ในการจัดทำดัชนีความเชื่อมั่น 5 ดัชนี ได้แก่

- (1) ดัชนีความเชื่อมั่นด้าน ค่าใช้จ่ายผันแปรในการดำเนินงาน หรือต้นทุนผันแปรของธุรกิจ
- (2) ดัชนีความเชื่อมั่นด้าน ยอดขาย
- (3) ดัชนีความเชื่อมั่นด้าน ค่าจ้างแรงงาน
- (4) ดัชนีความเชื่อมั่นด้าน ทุนหมุนเวียน
- (5) ดัชนีความเชื่อมั่นด้าน กำไรสุทธิ

ทั้งนี้ เพื่อให้การให้ความสำคัญกับลำดับของความสำคัญของปัจจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ในระยะที่ 1 ต่อการนำไปสำรวจเพื่อจัดทำดัชนีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการในย่านการค้าตึกนั้น อาจประยุกต์การจัดทำดัชนีความเชื่อมั่น จากวิธีการข้างต้น โดยการให้น้ำหนักของแต่ละคำถาม (ปัจจัย) ที่แตกต่างกัน เพื่อใช้ในการคำนวณค่าดัชนีรวม เช่น อาจให้ค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยตามลำดับความสำคัญต่อสภาวะความอยู่รอดของธุรกิจในย่านการค้าตึก ดังนี้

- (1) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้น้ำหนักของคำถาม (ปัจจัย) 40%
- (2) ยอดขาย ให้น้ำหนักของคำถาม (ปัจจัย) 15%
- (3) ค่าจ้างแรงงาน ให้น้ำหนักของคำถาม (ปัจจัย) 15%
- (4) ทุนหมุนเวียน ให้น้ำหนักของคำถาม (ปัจจัย) 15%
- (5) กำไรสุทธิ ให้น้ำหนักของคำถาม (ปัจจัย) 15%

3) เสนอแนะย่านการค้าที่ควรดำเนินการในอนาคต

ย่านการค้าที่ควรดำเนินการในอนาคตนั้น ควรพิจารณาย่านการค้าที่มีความสำคัญทั้งในเชิงของการมีกิจการ SMEs จำนวนมาก และมีความชัดเจนในการกำหนดภาวะเศรษฐกิจของเมืองต่างๆ โดยอาจเริ่มดำเนินการได้ทั้งย่านการค้าในเขตกรุงเทพฯ เช่น เยาวราช สำเพ็ง ประตูน้ำ วรจักร เป็นต้น และในจังหวัดใหญ่ที่มีย่านการค้าที่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดนั้นๆ เช่น

- เชียงใหม่ เช่น ย่านตลาดวโรรสและตลาดต้นลำไย ที่เป็นศูนย์รวมของธุรกิจของจังหวัดเชียงใหม่มาช้านาน ตั้งแต่สมัยเจ้าดารารัศมีในรัชกาลที่ 5 มีกิจการหลายประเภททั้งของบริโภค อุปโภค เช่น อาหาร เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว ทอง สินค้าของฝากของที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สินค้าสนับสนุนการผลิตอื่นๆ
- เมืองหาดใหญ่ เช่น ย่านตลาดกิมหยง และตลาดสันติสุข) เป็นย่านการค้าในบริเวณถนนนิพัทธ์อุทิศ 1, 2 หรือ 3 ซึ่งมีตลาดกิมหยงและสันติสุข รวมทั้งบริเวณถนนเพชรเกษม และห้างสรรพสินค้าต่างๆ ซึ่งย่านการค้าเหล่านี้อยู่ในบริเวณใจกลางเมืองที่ท่านสามารถเดินไปถึงได้อย่างสะดวก ท่านจะพบสินค้าแปลกๆ ใหม่

ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ทั้งอาหารสด อาหารแห้ง เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องสำอางค์ รวมทั้งเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย เป็นต้น

- อุดรธานี เช่น ย่านวงเวียนห้าแยกน้ำพุ เป็นจุดบรรจบของถนนสายสำคัญของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้รับการวางผังเมืองไว้เป็นอย่างดีตั้งแต่อดีต และเป็นสัญลักษณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่อยู่กับเมืองอุดรธานี นับตั้งแต่เมื่อเริ่มมีการก่อตั้งเมืองอุดรธานีขึ้นมา ทำให้บริเวณห้าแยกน้ำพุเป็นย่านการค้าเก่าแก่ที่มีร้านค้าต่าง ๆ มากมายรวมอยู่ในย่านนี้ นอกจากนี้ยังเป็นย่านธุรกิจค้าส่งเสื้อผ้าที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งมีห้างค้าปลีกและค้าส่งเสื้อผ้าที่สำคัญได้แก่ ศูนย์การค้า ห้าแยกสแควร์ ศูนย์การค้าพระยาอุดร หรือ ย่านวงเวียนหอนาฬิกา หรือ สีแยกคอกวัว เป็นหนึ่งในวงเวียนสำคัญของเมืองอุดรธานี ซึ่งเป็นจุดตัดของถนนอุดรคูขี้และถนนประจักษ์ศิลปาคม เป็นย่านการค้าสำคัญของเมืองอุดรธานีมาตั้งแต่อดีต ที่เชื่อมโยงไปยังย่านอื่น ๆ ของตัวเมือง

นอกจากนี้อาจพิจารณาเลือกย่านการค้าจากข้อมูลการส่งเสริมและพัฒนาย่านการค้าจังหวัด ของกระทรวงพาณิชย์ที่ได้สนับสนุนภาคธุรกิจการค้าไทย ในย่านการค้าเฉพาะที่สำคัญๆ ในจังหวัดต่างๆ ให้มีโอกาสทางการค้าสามารถแข่งขันได้ พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนคนไทยซื้อขายสินค้าและบริการที่ผลิตโดยคนไทย เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการค้า และพัฒนาผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางการค้าอย่างยั่งยืน โดยเชื่อว่าย่านการค้าจะเป็นกลไกในการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคประชาชน ซึ่งจะผลักดันและพัฒนาเศรษฐกิจการค้าจังหวัดให้เติบโตและเข้มแข็ง โดยการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในจังหวัด ทั้งนี้รายชื่อย่านการค้าจังหวัด ที่กระทรวงพาณิชย์ให้การสนับสนุนและเปิดดำเนินการตั้งแต่พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน มี 27 ย่าน ดังนี้

- 1) จังหวัดฉะเชิงเทรา : ย่านการค้าตลาดโบราณนครเนื่องเขต
- 2) จังหวัดจันทบุรี : ย่านการค้าอัญมณีและเครื่องประดับ
- 3) จังหวัดชลบุรี : ย่านการค้าตลาดเก่าอ่างศิลา
- 4) จังหวัดสมุทรสาคร : ย่านการค้าหมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี
- 5) จังหวัดตาก : ย่านการค้าสยามอัญมณีแม่สอด
- 6) จังหวัดนครสวรรค์ : ย่านการค้าเครื่องปั้นดินเผาบ้านมอญ
- 7) จังหวัดเชียงราย : ย่านการค้าชาตอยแม่สลอง
- 8) จังหวัดขอนแก่น : ย่านการค้าผ้าไหมชนบท
- 9) จังหวัดนครราชสีมา : ย่านการค้าเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน
- 10) จังหวัดกระบี่ : ย่านการค้าถนนมหาธาตุ ซอย 8
- 11) จังหวัดสงขลา : ย่านการค้าถนนนางงาม
- 12) จังหวัดตรัง : ย่านการค้าตลาดท่ากลาง
- 13) จังหวัดเชียงใหม่ : ย่านการค้าบ้านถวายเป็น
- 14) จังหวัดอ่างทอง : ย่านการค้าตลาดศาลเจ้าโรงทอง
- 15) จังหวัดสุพรรณบุรี : ย่านการค้าตลาดเก่าห้อง
- 16) จังหวัดสมุทรสงคราม : ย่านการค้าตลาดของกินถิ่นแม่กลอง
- 17) จังหวัดเลย : ย่านการค้าวิถีชีวิตเชียงคาน
- 18) จังหวัดบุรีรัมย์ : ย่านการค้าตลาดทองกู่เกียรติภูถิ
- 19) จังหวัดชัยภูมิ : ย่านการค้าผ้าไหมบ้านเขว้า
- 20) จังหวัดแม่ฮ่องสอน : ย่านการค้าถนนสิงหนาทบำรุง
- 21) จังหวัดน่าน : ย่านการค้ากาดบ้านเก่าหัวเวียงใต้
- 22) จังหวัดกำแพงเพชร : ย่านการค้านครชุมตลาดวิถีไทย
- 23) จังหวัดนครศรีธรรมราช : ย่านการค้าเครื่องถม เครื่องเงิน
- 24) จังหวัดยะลา : ย่านการค้าถนนฮาลาล
- 25) จังหวัดราชบุรี : ย่านการค้าโอ่ง อ่าง กระจ่าง ดิน เจริญหัก
- 26) จังหวัดเพชรบุรี : ย่านการค้าถนนทองคำ
- 27) จังหวัดสุโขทัย : ย่านการค้าทองศรีสัชนาลัย